

Huvudman

Broskolan AB

Organisationsnummer: 556709–1391

david.johansson@broskolan.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Broskolan Ö-viks Kristna skola i Örnsköldsviks kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 27 juni 2024.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2024 genomfört en tillsyn av Broskolan Ö-viks kristna skola i Örnsköldsviks kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande konfessionella inslag, betygssättning, kunskapsområdena sexualitet, samtycke och relationer, åtgärder vid kränkande behandling, plan mot kränkande behandling samt om undervisningen är saklig, allsidig och vilar på vetenskaplig grund.

Skolinspektionen har den 27 juni 2024 beslutat att förelägga Broskolan AB att senast den 10 januari 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande konfessionella inslag, betygssättning, åtgärder vid kränkande behandling och att elever ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Broskolan AB en anmärkning rörande plan mot kränkande behandling.

Broskolan AB har den 10 januari 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har i samband med uppföljningen genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. betygskatalogen för höstterminen 2024, plan mot kränkande behandling, skolans skriftliga information om konfessionella inslag, annonser från rekryteringsförsök, klassscheman samt en sammanställning över undervisande personal. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Broskolan AB har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Konfessionella inslag i utbildningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 27 juni 2024 bedömde Skolinspektionen att verksamheten vid Broskolan Ö-viks Kristna skola inte uppfyllde skollagens krav vad gäller konfessionella inslag i utbildningen. Detta då det förekom konfessionella inslag i utbildningen som det inte var frivilligt för eleverna att delta i samt att de konfessionella inslagen inte var tydligt avgränsade från andra aktiviteter i utbildningen.

Huvudmannen uppger i sin redovisning av vidtagna åtgärder att huvudmannen efter Skolinspektionens beslut har skapat dokumentet "Broskolan har en kristen profil" för att informera vårdnadshavare och elever om de konfessionella inslagen. Den skriftliga informationen används för att informera elever och vårdnadshavare om när och hur de konfessionella inslagen organiseras på skolan, att de är frivilliga att delta vid samt vilken likvärdig aktivitet en elev som inte vill delta vid de konfessionella inslagen erbjuds. Informationen delges eleven vid ansökan om plats på skolan och vid varje läsårsstart för de elever som går i årskurs 4 och 7. Eleverna ges möjlighet att helt utebli från de konfessionella inslagen genom att eleven och/eller vårdnadshavaren fyller i en blankett "Anmälan om att elev inte ska delta i konfessionella inslag".

Skolinspektionen har tagit del av och granskat de båda dokumenten "Broskolan har en kristen profil" och "Anmälan om att elev inte ska delta i konfessionella inslag". Av dokumenten framgår att den blankett som eleven och vårdnadshavaren ska fylla i för att anmäla att en elev inte ska delta i de konfessionella inslagen ligger som en bilaga till dokumentet med information om de konfessionella inslagen på skolan. Anmälan har rader för under-teckning av eleven och elevens båda vårdnadshavare. Längst ned på sidan finns rader där skolan noterar vilket datum anmälan inkom, beslutsdatum och rektors signatur. Av den skriftliga informationen "Broskolan har en kristen profil" framgår att elevernas deltagande i konfessionella inslag alltid är frivilligt. Frivilligheten anger huvudmannen kan ses på tre olika nivåer. I första nivån anges att det är frivilligt att välja en kristen skola. I andra nivån anges att en elev kan välja att helt utebli från de konfessionella inslagen. Vad gäller den tredje nivån så anges att det är en skillnad mellan att närvara och att delta. Man kan exempelvis närvara vid en morgonbön utan att aktivt delta.

I den skriftliga informationen anges vidare att det på skolan förekommer konfessionella inslag vid en daglig morgonbön på fem minuter i samband med dagens första lektion. Dagligen i form av en kort tackbön eller tacksång

i samband med lunchen och vid ett inslag kallat "Värdegrundspass" en gång i veckan för elever i förskoleklass till och med årskurs sex samt en gång i månaden för elever i årskurs 7–9. Värdegrundspasset är 20–30 minuter långt. Vidare kan konfessionella inslag förekomma vid enstaka tillfällen vid skolresor, utflykter eller skolavslutningar. I informationen anges vilken likvärdig aktivitet som elever som inte vill delta i de konfessionella inslagen erbjuds. I informationen anges vidare hur en elev eller vårdnadshavare ska gå till väga för att anmäla att en elev inte ska delta i de konfessionella inslagen. För elever i förskoleklass till och med årskurs 3 ska eleven meddela sina vårdnadshavare eller skolans personal om sin önskan att inte delta, därefter sker en kontakt mellan rektor, mentor och vårdnadshavare för att fatta beslut om elevens önskan. Elever i årskurs 4–9 ska enligt rutinen själva meddela klassens mentor att eleven inte vill delta vid de konfessionella inslagen via mejl. Mentorn informerar sedan rektor och vårdnadshavarna om elevens anmälan. Av informationen framgår även att om en elev anmält att denne inte ska delta vid de konfessionella inslagen så omfattar detta samtliga konfessionella inslag och beslutet gäller tills vidare. Beslut kan inte ändras från dag till dag. Om ett beslut om att utebli från konfessionella inslag finns och en elev eller vårdnadshavare vill ändra detta så behandlas det tillsammans med rektor och mentor som fattar ett nytt beslut.

Huvudmannen uppger vidare i sin redovisning av vidtagna åtgärder att elevernas klassscheman uppdaterats efter Skolinspektionens beslut i juni 2024 så att det efter det framgår på skolans klassscheman när de konfessionella inslagen äger rum under veckan och att de är tydligt skilda från andra inslag i utbildningen. Skolinspektionen har tagit del av elevernas klassscheman. Av de ingivna scheman framgår att morgonbönen ligger som en egen aktivitet innan dagens första lektion börjar. Värdegrundspasset ligger som en egen aktivitet på schemat för förskoleklass och årskurs 1–6, antingen vid skoldagens början eller mellan två olika lektioner.

Elever, lärare och rektorn uppger samstämmigt vid intervjuer att de enda konfessionella inslagen som förekommer i utbildningen är de som angivits i huvudmannens skriftliga information om de konfessionella inslagen. Skoldagen börjar med en kort bön eller att läraren läser ur en andaktsbok varpå läraren sedan meddelar eleverna att bönen är över. Först därefter tar läraren elevernas närvaro och meddelar relevant information om skoldagen. Några elever i årskurs 4–6 uppger vid intervjun att lärarna först går igenom information om skoldagen och sedan håller en kort bön. Det tillbakavisas dock av lärarna som uppger att eleverna nog uppfattar det så då läraren ibland svarar på spontana frågor om exempelvis dagens lunch som enskilda elever har när de kommer in i klassrummet. Information ges till alla elever först efter morgonbönen. Huvudmannen uppger i sina synpunkter på tjänsteanteckningen som inkom till Skolinspektionen 7 mars

2025 att det inte stämmer att lärarna först går igenom skoldagen och sedan ber en bön eller läser ur en andaktsbok. Rutinen är ändrad sedan årsskiftet 2024–2025. Vid observationer av morgonbönen i dessa årskurser framgår att läraren delger eleverna information om skoldagen och tar närvaron först efter att läraren meddelat eleverna att morgonbönen är över.

Elever, lärare och rektorn uppger vidare att ingen elev i dagsläget valt att avstå från att delta vid de konfessionella inslagen. Eleverna uppger vid intervjuer att de uppfattar de konfessionella inslagen som frivilliga och att lärarna ofta påminner dem om det. Eleverna känner till hur de ska gå till väga om de inte vill delta i de konfessionella inslagen och att de vet om vilket likvärdigt alternativ som skolan då erbjuder.

Rektorn uppger vid intervjun att anledningen till att huvudmannen valt att eleverna och deras vårdnadshavare måste lämna in en skriftlig anmälan för att få avstå från att delta i de konfessionella inslagen är att rektorn måste kunna säkerställa att lärarna arbetar på ett rättssäkert sätt. Rektorn behöver ha informationen formellt nedtecknad för att det ska vara tydligt för alla lärare vilka elever som inte ska delta i de konfessionella inslagen. Eleven ska till exempel inte behöva diskutera den saken med en eventuell vikarie. Rektorn uppger vidare vid intervjun att på högstadiet så är elevens medbestämmande huruvida den vill vara med på de konfessionella inslagen givet. Vad gäller de yngre barnen uppger rektorn att de har svårare att kommunicera sin önskan och behöver därför hjälp av sina föräldrar vid ansökan. Om eleven inte vill delta vid de konfessionella inslagen, men elevens föräldrar vill att eleven deltar så respekterar rektorn elevens vilja. Vårdnadshavarna har dock rätt att informeras om elevens beslut, av den anledningen är vårdnadshavarna signatur med på anmälningsblanketten. En anmälan behöver inte undertecknas av båda vårdnadshavarna. Även om det står i den skriftliga informationen att beslutet inte kan ändras från dag till dag så kan rektorn tillgodose elevens vilja att inte delta i de konfessionella inslagen eller att ångra det beslutet samma dag eller dagen efter. Anledningen till att rektorn fattar ett beslut efter att ha mottagit en anmälan är att rektorn behöver intyga vilket datum han mottagit anmälan. Beslutet består bara av ett datum och rektorns underskrift, rektorn ger varken bifall eller avslag på anmälan.

Huvudmannen har till synpunkterna på tjänsteanteckningen bifogat en reviderad version av "Broskolan har en kristen profil". Av den reviderade versionen framgår att beslutet gäller tills vidare men kan ändras när som helst under läsåret. Vidare har blanketten "Anmälan om att en elev inte ska delta i konfessionella inslag" reviderats. I fältet där skolan ska ange vilket datum som anmälan mottagits har ordet beslutsdatum ändrats till registreringsdatum.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en huvudman för en fristående skola har fått godkännande att bedriva utbildningen med konfessionell inriktning, får andra aktiviteter i utbildningen än undervisningen ha en sådan inriktning, med vissa i skollagen angivna begränsningar. (1 kap. 7 a § skollagen)

Med konfessionell inriktning avses i skollagen inriktning på verksamhet som innebär att det där förekommer konfessionella inslag. Med konfessionella inslag avses bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion och som initieras och genomförs av huvudmannen eller på dennes uppdrag (1 kap. 3 § skollagen).

Deltagandet i konfessionella inslag ska alltid vara frivilligt. Huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och barn eller elever är införstådda med detta. Ett konfessionellt inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Om det i undantagsfall inte är möjligt att avgränsa ett konfessionellt inslag från en annan aktivitet i utbildningen utan att syftet med aktiviteten går förlorat, får det konfessionella inslaget ingå i aktiviteten. Om ett barn eller en elev inte vill delta i en aktivitet där ett konfessionellt inslag ingår ska barnet eller eleven erbjudas att ta del i en likvärdig aktivitet som inte innehåller sådana inslag. (1 kap. 7 b § skollagen)

Vid fristående skolor och fristående fritidshem med konfessionell inriktning får konfessionella inslag endast förekomma vid sådana tillfällen som huvudmannen skriftligen har informerat om. Sådan information ska lämnas till barnets vårdnadshavare, och i mellanstadiet och i högstadiet, även till eleven. (1 kap. 7 c § skollagen)

Information enligt 7 c § ska innehålla uppgifter om 1. vilka konfessionella inslag som kan förekomma och när de kan förekomma, 2. vilken likvärdig aktivitet utan konfessionella inslag som erbjuds som ett alternativ till en aktivitet där sådana inslag ingår, och 3. en påminnelse om att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt. (1 kap. 7 d § skollagen)

Av förarbetena till ovannämnda bestämmelser i skollagen (prop. 2021/22:157, sid 109) framgår att formuleringen ”bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion” avser religionsutövande som ligger nära religionsfrihetens kärna enligt regeringsformen. Inslag som omfattas är till exempel trosbekännelse, bön och predikan. Betydelsefullt kan också vara i vilket sammanhang en handling sker. Även sjungande av religiösa sånger eller recitation av religiösa texter kan innebära bekännande eller förkunnande beroende på ordalydelsen och omständigheterna när detta utförs.

Av förarbetena (sid 51 och 114–115) framgår vidare att huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och elever är införstådda med att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt och att detta till exempel kan

innebära att muntliga förtydliganden kan behöva göras inför enskilda konfessionella moment, så att det inte i den praktiska situationen framstår som att det inte finns någon valfrihet. För att kravet på frivillighet ska kunna uppfyllas bör eleven alltid ha rätt att utebli från det konfessionella inslaget. Av förarbetena (sid 115) framgår vidare att ett konfessionellt inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Ett exempel är att en bön inte ska ingå som ett moment i en morgonsamling där information om dagens aktiviteter ska lämnas. Huvudmannen kan istället skilja mellan en morgonstund med ett konfessionellt inslag, till exempel bön, som det är frivilligt att delta i, och en därefter följande morgonsamling utan konfessionella inslag som syftar till att lämna information om dagens verksamhet. Det är viktigt att frivilligheten blir reell och att huvudmannen säkerställer att de elever som väljer att avstå från ett konfessionellt inslag inte exkluderas från gemenskapen eller på andra sätt drabbas av negativa konsekvenser. (2021/22:157)

Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. (1 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar inledningsvis att huvudmannen följt föreläggandet avseende konfessionella inslag i utbildningen och vidtagit de åtgärder som anges i Skolinspektionens beslut 27 juni 2024. De konfessionella inslagen är tydligt avgränsade från andra aktiviteter i utbildningen och eleverna ges möjlighet att helt utebli från de konfessionella inslagen. Vidare har vårdnadshavare samt elever i årskurs 4–9 informerats skriftligen om vilka konfessionella inslag som förekommer på skolan, vilken likvärdig aktivitet som erbjuds i stället för det konfessionella inslaget och att de konfessionella inslagen är frivilliga för eleven att delta i.

Vad gäller att det ska vara frivilligt för eleverna att delta i de konfessionella inslagen så finns en risk att elever kan uppleva huvudmannens rutin för att anmäla att en elev inte ska delta i de konfessionella inslagen som ett hinder. Detta då blanketten för anmälan är utformad på så vis att det framstår som att den måste signeras av båda vårdnadshavarna och rektorn för att eleven helt ska få avstå från att delta i de konfessionella inslagen. Det är med det en risk att elever som inte vill delta i de konfessionella inslagen väljer att avstå från att anmäla detta till skolan om eleven tror att vårdnadshavarna eller rektorn inte kommer att vilja signera anmälan. Av utredningen framgår dock att de elever som Skolinspektionen intervjuat är väl medvetna om att de har rätt att helt avstå från att delta i de konfessionella inslagen. Det framgår även att rektorn har för avsikt att respektera elevens önskan om att inte delta i de konfessionella inslagen om vårdnadshavarna är av en

annan åsikt än eleven. Vidare framgår av rektorns redogörelse att rektorn inte gör någon bedömning av huruvida anmälan ska bifallas eller avslås. Signeringen av dokumentet är mer ett intyg på att anmälan tagits emot av rektorn än ett beslut. Mot bakgrund härav bedömer Skolinspektionen att det inte framkommer annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del. Skolinspektionen förutsätter dock att huvudmannen även framöver säkerställer att eleverna på skolan inte uppfattar anmälningsrutinen som ett hinder om en elev inte vill delta i de konfessionella inslagen.

Betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 27 juni 2024 bedömde Skolinspektionen att verksamheten vid Broskolan Ö-viks Kristna skola inte uppfyllde skollagens krav vad gäller betygssättning. Detta då betygen i betygskatalogen inte hade signerats av betygssättande lärare vid datumet för betygssättningen. Ändringar och rättelser hade inte noterats i betygskatalogen i enlighet med författningarnas krav och betygskatalogen saknade skolans skolenhetskod. Vidare hade lärare som saknar lärarlegitimation men som ensam bedrivit undervisningen för en klass i ett ämne inte signerat betyget tillsammans med den medbedömande legitimerade läraren.

Huvudmannen har i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder gett in betygskatalogen för höstterminen 2024. Av denna framgår att betygen för höstterminen 2024 sattes den 20 december 2024. Betygen i samtliga ämnen och årskurser är signerade av undervisande lärare. Undervisande lärare som saknar lärarlegitimation har signerat betyget tillsammans med lärare som har lärarlegitimation. Inga ändringar eller rättelser av betyg har genomförts i betygskatalogen. Skolenhetskoden framgår på samtliga sidor i betygskatalogen.

Lärare och rektorn uppger vid intervjuer att betygskatalogen signerades den dagen som elevernas betyg sattes. Undervisande lärare har signerat betygen i alla ämnen och årskurser som de bedrivit undervisning i. Om den undervisande läraren saknar lärarlegitimation har betyget signerats tillsammans med en legitimerad lärare.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är

legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

I 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg. Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog ska betygskatalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygskatalogen ska föras löpande. Betygskatalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). En betygskatalog ska innehålla Statistiska centralbyråns skolenhetskod, skolform, namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen, namn på eleven och elevens personnummer eller motsvarande, namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg och namn på klass eller motsvarande (8 §). En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne (9 §).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärder vid kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 27 juni 2024 bedömde Skolinspektionen att verksamheten vid Broskolan Ö-viks Kristna skola inte uppfyllde skollagens krav vad gäller anmälan av kränkande behandling. Detta då personal inte alltid anmälde till rektorn då de fått kännedom om att en elev utsätts för kränkande behandling.

Huvudmannen uppger i den skriftliga redovisningen av vidtagna åtgärder att rektorn påmint skolpersonalen om sin skyldighet att anmäla de kränkningar som personalen har kännedom om. Totalt har 23 anmälningar om kränkande behandling inkommit till rektorn under perioden 15 augusti 2024–10 januari 2025.

Elever, lärare, elevhälsan och rektorn uppger vid intervjuer att eleverna generellt sett behandlar varandra bra på skolan och att det sällan sker kränkningar. Eleverna uppger vid intervjun att vid de tillfällen då det sker en kränkning agerar lärarna direkt, och eleverna är även medvetna om att lärarna kan göra en anmälan om kränkande behandling. Några elever på högstadiet uppgav vid en intervju att lärarna ibland frågar dem om de känner sig kränkta och om de vill att det ska göras en anmälan om kränkande behandling när något skett. Detta tillbakavisas av lärarna vid intervjun. Lärarna uppger att det nog troligtvis rör sig om att eleven uppfattar det så då det ingår i utredningsrutinen att fråga inblandade elever om de känner sig kränkta. Då har dock en kränkningsanmälan redan gjorts. Huvudmannen uppger i synpunkterna på tjänsteanteckningen att det är skolans personal som avgör om det ska göras en anmälan om kränkande behandling, inte enskilda elever. Även om en elev uppger att den inte känner sig kränkt kan skolans personal ändå göra bedömningen att handlingen är av en sådan art att det rör sig om en kränkning.

Lärarna uppger vid intervjuer att de alltid anmäler till rektorn när en elev ger uttryck för att har blivit kränkt i en situation. Lärarna lämnar även en anmälan om kränkande behandling även om eleven säger sig inte vara kränkt om läraren gör bedömningen att handlingen borde ha uppfattats som kränkande. Under höstterminen 2024 har huvudmannen uppdaterat rutinen på skolan för anmälan av kränkande behandling. Lärarna lämnar nu först en digital anmälan om kränkande behandling. Den digitala anmälan består av färre uppgifter än vad som krävdes i huvudmannens tidigare formulär för anmälan av kränkande behandling. Sedan fyller läraren i en blankett med mer detaljerade uppgifter och talar med inblandade elever. Blanketten skickas sedan till rektorn och därefter till huvudman. Om läraren inte inkommer med blanketten efter den digitala anmälan påminner rektorn läraren om att skicka in även denna. Elevhälsan och rektorn uppger vid intervjuer att de delar bilden av att lärarna alltid anmäler de kränkningar som lärarna har kännedom om.

Rättslig reglering

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig

att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Elever ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 27 juni 2024 bedömde Skolinspektionen att verksamheten vid Broskolan Ö-viks Kristna skola inte uppfyllde skollagens krav vad gäller att endast den som har legitimation och behörighet får bedriva undervisningen om inte någon undantagsregel är uppfylld. Detta då undervisningen i flera ämnen och årskurser bedrevs av lärare utan lärarlegitimation eller av lärare som visserligen har lärarlegitimation men som inte är behöriga för de ämnen de undervisade i. Huvudmannen förelades att se till att undervisningen i ämnena bild i årskurs 3–5, slöjd i årskurs 3–9, idrott och hälsa i årskurs 1–7, musik i årskurs 1–9 samt fysik, kemi och teknik i årskurs 8–9 bedrivs av legitimerade och behöriga lärare om lärarna inte omfattas av något av undantagen från dessa krav.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av förelägandet framgår att huvudmannen vid sju tillfällen under höstterminen 2024 försökt rekrytera behöriga lärare för undervisningen vid skolan. Huvudmannen har bifogat annonserna från de sju rekryteringsförsöken till redovisningen av vidtagna åtgärder. Av annonserna framgår att rekryteringsförsök genomförts efter lärare för undervisningen i ämnet musik till årskurs 1 samt 4–9, till ämnet bild till årskurs 4–9, till de naturorienterande ämnena och teknik till årskurs 4–5, till ämnet trä och metallslöjd till årskurs 3–7, till ämnena fysik, kemi och teknik till årskurs 8–9, till ämnet Idrott och hälsa till årskurs 1–7, samt till ämnet textilslöjd till årskurs 3–9. Av samtliga annonser framgår att det är ett krav att läraren har lärarlegitimation och är behörig att undervisa i ämnet.

Huvudmannen har till sin redovisning av vidtagna åtgärder bifogat en sammanställning av undervisande lärare samt klassscheman läsåret 2024–2025. Av dokumentstudier samt intervju med rektorn framgår att antalet legitimerade lärare på skolan ökat med sju lärare under läsåret. I de ämnen och årskurser som undervisningen på skolan under läsåret 2024–2025

bedrivs av en lärare som saknar lärarlegitimation eller av en lärare som visserligen har lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnet har rekryteringsförsök genomförts efter en behörig lärare inför- eller under läsåret.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får som huvudregel bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. Enligt bestämmelsens andra stycke får en sådan person bedriva undervisning under högst ett år i sänder. (2 kap. 18 § första stycket skollagen)

Om det saknas en lärare med legitimation och rätt behörighet inom organisationen kan huvudmannen låta en annan lärare bedriva undervisningen, under förutsättning att denna person har tillräcklig kompetens och är lämplig för det. Finns det ingen sådan person inom huvudmannens organisation bör huvudmannen göra ansträngningar för att rekrytera en legitimerad och behörig lärare. Visar det sig sedan saknas sökande med legitimation och rätt behörighet får en annan lärare tillfälligt bedriva undervisningen. (Prop. 2010/11:20 s. 84 f.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 27 juni 2024 bedömde Skolinspektionen att verksamheten vid Broskolan Ö-viks Kristna skola inte uppfyllde skollagens krav vad gäller plan mot kränkande behandling. Detta då skolans plan mot kränkande behandling läsåret 2023–2024 saknade en redogörelse av hur föregående års planerade åtgärder hade genomförts samt att eleverna inte hade getts möjlighet att delta vid upprättandet av plan mot kränkande behandling.

Huvudmannen har bifogat läsårets 2024–2025 plan mot kränkande behandling. I planen återfinns en utvärdering av föregående års åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Av dokumentstudier samt intervjuer med elever på högstadiet, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att eleverna fick ta del av plan mot kränkande behandling i början av höstterminen 2024. Eleverna fick lämna synpunkter på planen innan den fastställdes.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

En sådan plan som avses i 6 kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling [2006:1083])

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet är fattat av Anna Bergqvist, enhetschef.

Utredaren Maria Klasson har varit föredragande.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Lars-Henrik Bergström medverkat.